

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАННЯ ФАНДРАЙЗИНГУ ДЛЯ МАГІСТРІВ

Дамянова С., д-р наук, проф.
Русенський університет «Ангел Кинчев», Болгарія
Беляєва І.М., доц.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Сьогодні інтенсивно розвивається інформаційне і телекомунікаційне середовище освіти і науки. Це створює основу для входження різних країн у світовий інформаційний простір і стимулює розвиток горизонтальних зв'язків в науково-освітній сфері. Такий розвиток фундаментальної науки і вищої освіти відповідає пріоритетам основних напрямів грантової підтримки міжнародних і національних фондів і програм. Метою спеціального курсу «Фандрайзинг» є підготувати магістрантів до роботи у сфері міжнародної співпраці у сфері науки і освіти і навчити основам планування і реалізації наукових проектів.

Фандрайзинг як цілеспрямована робота по пошуку і збору коштів на соціально значимі проекти є новою сферою для дослідників в їх професійній діяльності. Становлення фандрайзингу як окремого міждисциплінарного напрямку пов'язано з бурхливим розвитком в останні десятиліття сектора некомерційних організацій. Проведення фандрайзинга припускає пошук потенційних джерел фінансування, обґрунтування потреби в засобах і співвідношення з інтересами фінансових донаторов, формування, підтримку і розвиток зв'язків з фінансовими донорами, формування громадської думки на користь підтримки діяльності організації. Фандрайзингу потребує як організація, так і приватна особа, пов'язана з дослідницькою і науково-викладацькою роботою. Тому фандрайзинг може вестися людиною, що представляє як усю некомерційну організацію або її структурні підрозділи (лабораторія, кафедра, сектор та ін.), так і себе особисто.

Нині дослідницьку роботу не можна уявити без участі дослідників в здійсненні короткострокових і середньострокових проектів, фінансову підтримку яких здійснюють різні вітчизняні і зарубіжні фонди і організації, що надають гранти. Уміння чітко розробити заявку, презентувати програму заходів, націлених на досягнення конкретних завдань, є запорукою успіху у справі проведення наукових досліджень. Розробка і реалізація наукових проектів нині є важливою частиною наукової роботи дослідника і працівника вищої школи. При професійній підготовці магістрів

необхідно приділяти належну увагу таким інноваційним сферам наукової діяльності, як пошук грантів, участь в національних і міжнародних освітніх і дослідницьких програмах, здійснення проектних розробок. Цей курс орієнтований на поглиблене ознайомлення з новими технологіями в галузі науки і освіти, що в майбутньому дозволить випускникам легше адаптуватися до їх професійної діяльності. Спеціальний курс «Фандрейзинг» сприяє ґрунтовнішій підготовці наукових кадрів, які здатні співпрацювати з колегами у сфері міжнародних наукових проектів, в змозі здійснювати наукову роботу за підтримкою різних фондів і науковонавчальних програм. Пропонований спеціальний курс вимагає володіння комп'ютерними технологіями, основами менеджменту, принципами наукової роботи. В ході освоєння спеціального курсу студенти отримують знання про правильне складання заявок і супровідних документів, набувають навичок пошуку фондів і програм за допомогою використання інтернет-ресурсів, опанують методику наукового проектування. Пропонований курс спрямований на засвоєння студентами інноваційних компетенцій, що дозволяють вести наукову і дослідницьку роботу в конкурентному середовищі в проектному стилі. У результаті освоєння цієї дисципліни студент повинен засвоїти теоретичні знання про принципи проектного менеджменту в наукових дослідженнях; набути практичних навичок роботи над проектом; освоїти методи розробки і реалізації соціально значимих проектів; навчитися планувати науково-дослідну діяльність, обробляти і представляти отримані результати і звітні матеріали.

У процесі освоєння дисципліни у студентів формуються компетенції: особові (лідерство, здатність приймати рішення і підкорятися рішенню, здатність розподілити повноваження); професійні (розробка усіх етапів реалізації проекту, робота з фондами і організаціями, що надають гранти, планування дослідницької діяльності і обробка даних, аналіз отриманих результатів, узагальнення даних, виявлення тенденцій і закономірностей, прогнозування тенденцій, написання звітів, підготовка заявок, презентацій, робота з базами даних); соціальні (уміння працювати в гурті, колегіальність, відповідальність, оволодіння нормами ділового етикету, оволодіння принципами проектного стилю роботи тощо).

Методична новизна курсу полягає в прикладній орієнтації матеріалу і активному використанні нових комп'ютерних технологій. Велике значення приділяється консультативній роботі викладача, який курирує самостійну роботу студентів над розробкою власних проектів і виконання практичних завдань.